

2. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>
3. Джога Р.Т., Сінельник Л.М., Кондратюк І.О., Петруніна В.В. Облік у бюджетних установах. Навч. - метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2006. – 296 с.
4. Яцишин, С. Р. Суб'єкти державного сектору в структурі економіки держави [Текст] / С. Р. Яцишин // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 10-11 жовт. 2014 р.] / редкол. : З. В. Задорожний, В. А. Дерій, М. Р. Лучко [та ін.] ; г, л. ред. З. В. Задорожний. - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - С. 182-183. Режим доступу : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/17261>
5. Яцишин, С. Р. Поняття платіжного обороту та розрахунків установ державного сектору економіки [Текст] / Яцишин С. Р., Семенюк М. О. // Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія : зб. матеріалів III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. [м. Тернопіль, 26 черв. 2018 р.] / редкол. : Bartosiewicz Sławomir, Henning Dräger, Korzeb Zbigniew [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - С. 33-37. URL. : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31056>

Рожелюк В. М.

доктор економічних наук, професор,

Шевчук М.І.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ГАРМОНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ

Україна як європейська держава, що прагне стати членом європейської спільноти, яку створювали країни, що увійшли до неї зводячи всі сфери життєдіяльності до єдиних норм і стандартів, повинна визнати ці правила. Виходячи з цього, постає завдання розгляду міжнародних стандартів обліку як інструменту гармонізації обліку в різних країнах і порівняння міжнародних стандартів з національними для дослідження наявності концептуальної єдності.

Нині Україна знаходиться на етапі активного впровадження процесів гармонізації, що здійснюється шляхом поступового збільшення кола суб'єктів господарювання, які повинні складати звітність за МСФЗ. Погляди вчених стосовно цих процесів кардинально різняться. Позитивні наслідки такого напрямку розвитку зазначають М.Я. Метьюс і М.Х.Б. Перера, вказуючи, що гармонізація дозволить:

- 1) підвищити порівнянність бухгалтерської звітності різних країн;
- 2) активізувати оборот капіталу;
- 3) підвищити загальний методологічний рівень бухгалтерського обліку;
- 4) скоротити витрати на складання бухгалтерської звітності міжнародних корпорацій і спільних підприємств;
- 5) оптимально розподілити світові ресурси [1, с. 564].

Підтримуючи таку позицію, Р.М. Циган, І.В. Кашуба [6, с. 146] зазначають, що МСФЗ – це гнучка, динамічна система, яка відіграє позитивну роль у вдосконаленні національного бухгалтерського обліку та фінансової звітності й інтеграції держави у світове співтовариство. Їх впровадження дасть країні змогу істотно покращити вітчизняний облік і звітність, сприятиме його відкритості й зрозумілості для внутрішніх і зовнішніх користувачів інформації, зокрема для іноземних інвесторів та кредиторів.

Ефективним інструментом підвищення прозорості та зрозумілості інформації є міжнародні стандарти фінансової звітності, які висвітлюють діяльність суб'єктів господарювання, створюють достовірну базу для визнання доходів і витрат, оцінки активів і зобов'язань, дають можливість об'єктивно розкривати і віддзеркалювати наявні фінансові ризики у звітуючих суб'єктів, а також порівнювати результати їх діяльності з метою забезпечення адекватної оцінки їх потенціалу [4].

У європейських країнах із сильними національними традиціями до проблем гармонізації ставляться дуже обережно, усвідомлюючи, що гармонізація не повинна завдавати шкоди їх економічній свободі та проводити її необхідно продумано і без зайвої квапливості. Розуміючи принципів відмінності американської та європейської культур, звичок, та водночас усвідомлюючи необхідність створення умов для правильного трактування облікових звітів підприємств за кордоном, з початку 70-х років XX ст. ЄС прийняв рішення про розробку європейських стандартів обліку. Проте чітко визначити терміни прийняття європейських стандартів обліку ще передчасно. В Україні задекларована гармонізація впроваджується необдуманно та супроводжується проблемами як на державному, так і на рівні підприємств.

Інформація не може розглядатися поза її користувачами, тобто поза особами й організаціями, яким вона призначена. Тому кожна група користувачів, як справедливо вважають Е. Хендріксен і М. Ван Бреда, могла б сформулювати власні, відмінні від інших цілі фінансової звітності. Наприклад, менеджери та аудитори по-різному розуміють мету обліку. Більше того, існують істотні відмінності в розумінні цілей і всередині груп [5, с. 88].

Практика свідчить, що здійснити оцінку реформи бухгалтерського обліку і основних проблем переходу на МСФЗ неможливо без аналізу її впливу на підприємство як відокремлений суб'єкт господарювання.

Впроваджуючи в Україні процеси гармонізації обліку, важливо усвідомлювати і принципів відмінності у джерелах фінансування вітчизняних та зарубіжних підприємств. У той час, як у практиці США головними користувачами фінансової звітності підприємства є акціонери, що виступають основними інвесторами, в Україні головним користувачем звітності є держава, на перший план виходить податкова звітність, а фінансова є швидше формальною. Причиною можуть слугувати кардинальні відмінності у рівні розвитку фондового ринку [2].

Проблемним питанням є шлях просування до задекларованої гармонізації. Методи її досягнення в нашій країні надто не досконалі. З низки причин, однією з них, вважаємо вказівку Міністерства фінансів України складати звітність за МСФЗ, використовуючи типові форми звітності. Відсутність затверджених форм за МСФЗ передбачає дотримання принципу суттєвості, який реалізується вибором підприємством такого набору показників, який є необхідним для користувача, дає змогу приймати рішення, при цьому не обтяжуючи надлишковою інформацією. Таке рішення Міністерства фінансів, з погляду автора, свідчить про незрілість і неготовність сучасної національної системи обліку відповідати західним ринковим принципам, у зв'язку з тим залишки адміністративної психології управління, успадкованої від радянського минулого.

Список використаних джерел

1. Мэтьюс М. р., Перера М. Х. Б. Теория бухгалтерского учета: [ученик] / пер. с англ. под ред. Я. В. Соколова, И. А. Смирновой. – М. : Аудит, ЮНИТИ, 1999. – 663 с.
2. Рожелюк В. М. Стандартизація та гармонізація обліку в контексті міжнародних та національних стандартів / В. М. Рожелюк // Інноваційна економіка. – 2011. – №4 (23). – С. 105–108.
3. Рожелюк В. М. Міжнародний досвід регулювання національних облікових систем / В. М. Рожелюк, П. Н. Денчук: зб. матеріалів II Міжнародної науково-практичної

- конференції [«Формування єдиного економічного простору Європи та завдання економічної науки»], 17-18 жовтня 2008 р.: тези доп. – Тернопіль : ТНЕУ, – 2008. – С. 165–167.
4. Рожелюк В. М. Організація бухгалтерського обліку діяльності переробних підприємств: монографія / В. М. Рожелюк. – К.: ННЦ ІАЕ, 2013. – 488 с.
 5. Хендриксен Э. С., Ван-Бреда М. Ф. Теория бухгалтерского учета: / Э. С. Хендриксен, М. Ф. Ван-Бреда, пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 576 с.
 6. Циган Р. М. Перспективи переходу України до міжнародних стандартів фінансової звітності / Р. М. Циган, І. В. Кашуба // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. - 2012. – № 1 (47). – С. 145–147.
 7. Яцишин, С. Р. Уніфікація бухгалтерського обліку через запровадження окремих директив ЄС [Текст] / С. Р. Яцишин // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 11 трав. 2016 р.] / редкол. : З. В. Гуцайлюк, В. А. Дерій, Г. П. Журавель [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - С. 269-271. URL . : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/17209>
 8. Яцишин, С. Р. Міжнародний досвід стандартизації обліку / С. Яцишин // Методологічні проблеми та шляхи удосконалення систем обліку, аналізу, ревізії та аудиту в Україні: Тези доповідей наукової конференції професорсько-викладацького складу «Економічні, правові, інформаційні та гуманітарні проблеми розвитку України в постстабілізаційний період» [Тернопіль, 18 квітня 2007 р.]. – Тернопіль, 2007. – С. 85-88. URL . : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/17062>
 9. Яцишин, С. Р. Необхідності гармонізації та стандартизації національних облікових систем / С. Яцишин // Збірник тез доповідей Всеукраїнської наукової конференції «Становлення облікової політики в Україні» [Тернопіль, 18-19 травня 2007 р.] – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – С. 336-338. URL . : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/17058>

Файфер І. І.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В ЦЕНТРАЛІЗОВАНІЙ БУХГАЛТЕРІЇ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Бухгалтерський облік у бюджетних установах – це впорядкована система збирання, реєстрації й узагальнення інформації про склад засобів, джерел фінансування та зобов'язання установи, фінансових процесів за допомогою суцільного, безперервного й документального обліку всіх господарських операцій. За своєю організацією бухгалтерський облік може бути централізований або децентралізований. Централізація бухгалтерського обліку полягає в об'єднанні кількох бюджетних установ з великим обсягом облікової інформації в єдиний центр. Така організація бухгалтерського обліку передбачає збереження за розпорядниками коштів їхніх права та обов'язків.

При цьому будь-яка облікова інформація, необхідна для керівництва й управління роботою установи (в даному випадку дошкільним навчальним закладом), подається бухгалтерією на вимогу керівника установи. Інші необхідні відомості подаються централізованою бухгалтерією в строк, погоджений головним бухгалтером централізованої бухгалтерії з керівником установи.

Правові засади організації, регулювання та ведення бухгалтерського обліку й складання фінансової звітності регламентовано Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 № 996-XIV, зі змінами та доповненнями.